

Kaspar —
Foto K. Kuypers

Je spreekt over de impact van bepaalde publiekshouding, naargelang van de plaats waar je je stukken opvoert. Gaat het hier echter niet vooral om een technische omstandigheid met ook inhoudelijke gevolgen?

“Het feit van de schouwburg zelf is belangrijk. Voor *De Ontmoeting* was er bijvoorbeeld voorafgaand veel meer interesse dan voor de vroegere produkties. We hebben die stap bewust gezet: we gaan in de schouwburg spelen en nodigen iedereen uit, om daarna terug in de vertrouwde ruimtes te keren. Er waren nog nooit veel openlijke reacties vanuit de theaterwereld geweest en op deze ene schouwburgvoorstelling heb ik meer reacties gekregen dan op de andere produkties tesamen.”

Labele elementen

De Ontmoeting leverde bijgevolg een geforceerde spanning op tussen wat er gebeurde en het kader waarin dat gebeurde. Intiem versus grootschalig.

“Dat klopt. We hebben gerepeteerd in de King Kong en daar was het veel intiemer. De toevallige toeschouwers reageerden er ook anders. In de Arenberg werd het helemaal anders, maar dat wisten we op voorhand. Dat risico wilden we lopen, het was ons vertrekpunt.”

Wat betekent dat nu voor je volgende produktie, De Cementen Tuin (Ian McEwan). Heb je relevante conclusies te trekken uit De Ontmoeting?

“Er is het thema uit het tweede deel van de voorstelling, de Kindertotenlied: het kind t.o.v. de muziek, het theatrale van de vaderfiguur, de tekst en de muziek die naar elkaar

Kaspar, herfst '81

Wat ik me na twee jaar nog herinner van *Kaspar* is door een filter gepasseerd van duizenden andere indrukken. De ‘juistheid’ van deze impressies is daarom zonder meer betwistbaar. Ik herinner me de ijskoude zaal van de Club Moral in Borgerhout: op de scène één sprekende figuur Guy Cassiers/Kaspar en een vijftal stomme zwarte gedaantes wier gelaat nooit zichtbaar wordt. Ook Kaspar draagt een nylonkous over zijn kop. Aan de vervorming van zijn gelaat beantwoordt de vervorming van de taal die hij in een onophoudelijke, monotone woordenstroom de zaal inschuift. Alles is taal geworden. Kaspar is taal geworden. Beelden zijn dan ook schaars: de zwarte figuren gedragen zich meer als buitenissige attributen dan als medespelers. Slechts één element kan Kaspars woordenvloed stoppen, nl. een stem. Een stem die uit het ijl op de scène valt: een stuk taal dat zelfs géén lichaam meer heeft.

Essentieel blijft die indruk van het samenvallen van een mens (acteur) met zijn taal en de eigenzinnige eentonigheid van Cassiers' zegging (cfr. reeds in *Geruchten*) die eerst intrigeert, dan verveelt en ten slotte opnieuw gaat boeien omdat ze zo absurd consequent wordt volgehouden.

M.V.K.

toegroeien om zich vervolgens te vergalopperen in een theatraliteit. De volgende produktie zal veel plastischer en persoonlijker zijn. Het thema: drie kinderen sluiten zich vrijwillig op, creëren een eigen territorium, trachten een relatie te zoeken

met de omgeving en pogen als kind een eigen persoonlijkheid op te bouwen. Dat alles wordt gesitueerd rond de moeder die begraven ligt in de cementen tuin.”

Is dat geen rode draad doorheen je produkties: de fascinatie voor een onbevengheid en een roekeloosheid als tegengestelden van het vastgeroeste.

“Het dood-zijn uiteindelijk. Alhoewel het volledig anders gebruikt wordt. In *Tristan* de verhevenheid, het doodsverlangen, de dood als het ultieme geluk. In *De Cementen Tuin* wordt de dood totaal genegeerd. Het kind beseft de situatie niet waarin het zich bevindt, maar moet ze wel ondergaan. Het is het verhaal van een volwassenwording binnen een bepaalde denkwereld en in dit geval via het miniem aanwezige in de kleine ruimte waarin de kinderen zich hebben opgesloten.”

Een metafoor?

“Een metafoor voor de theater-situatie waarin we ons bevinden. Maar we hopen er iets volwassener uit te komen! We werken met labiele elementen die we zelf niet onder controle hebben. We zijn aan ons eigen opvoedingetje bezig. In de mate dat we eerlijk blijven en dat we onze situatie juist kunnen verwoorden, kan dit goed theater opleveren.”

Niet het gestructureerd geheel is noodzakelijk, wel de accurate en juiste verwoording?

“Het houdt allemaal verband met de werkwijze. We nemen zo weinig mogelijk standpunten in tijdens het werkproces, om zoveel mogelijk openingen te houden tot de produktie gespeeld wordt.”